

Komentar in karta: 1/76

SLA V484 'rana'

Mojca Horvat

1. Gradivo

Za pomen 'kar nastane na mestu, kjer se koža pretrga', knj. *rána* (*á*), se tudi v narečjih najpogosteje uporablja leksem *rana*. Drugi najpogostejši leksem je *žlak*, ki se kot dvojnica leksema *rana* pojavlja zemljepisno precej razpršeno. Na manjšem strnjem območju v gorenjskem in selškem narečju poznajo leksem *šanta* (sicer kot dvojnico leksema *rana*). Le v dveh krajih sta zapisana leksema *taj* in *ferida*. V treh krajih (tj. v T278, T404 in T407) je zapisan leksem *krasta*, pri katerem gre verjetno za pomensko neujemanje, česar pa zaradi odsotnosti komentarjev zapisovalcev (le v T407 je zapisano pojasnilo 'ko se zaceli') ni moč z gotovostjo trditi. Dodatne pomene imajo tudi leksemi *flis* v T320 'rana za ušesi', *rana* v T056 'brazgotina' in *rana* v T057 'že ozdravljeno'.

2. Morfološka analiza

rana < *ran-a 'rana'

frišrana < *(*friš*)-*ran-a* ← nem. *frisch* 'svež' + *ran-a

krasta < *korst-a 'krasta'

bolečina < *bol-ēt-in-a 'bolečina' ← *bol-ēt-ь tož. ed. m 'boleč' ← *bol-ě-ti 'boleti'

šanta < *(*šant*)-*a* ← avstr. bav. nem. *Schante 'rana'

žlak < *(*žlak*)-*ь* ← srvnem. *slac* 'kap', prvotno 'udarec'

taj < *(*taj*)-*∅* ← furl. *tai* 'rez, ostrina'

ferida < *(*ferid*)-*a* ← furl. *feride* 'rana'

plesur < *(*plesur*)-*∅* ← nem. *Blessur* 'rana' z bav. nem. prehodom *b > *p*

flis, nejasno, morda s pomenom 'rana, iz katere teče' v zvezi s *fließen* 'teči'

3. Posebnosti kartiranja

Kot enkratnice so kartirani leksemi *bolečina* v T227, *plesur* v T022 in *flis* v T320.

Kot enkratnica z *-ran-* je kartiran leksem *frišrana* v T411.

Kot opis so kartirani odgovori *sem se napičil* in *sem se usekal* v T063 ter *vrezano* v T056.

Kot tretji odgovor v posamezni točki sta z znakom za komentar kartirana leksema *rana* v T206 in *žlak* v T208.

Odgovor *moza* v T020 je zaradi pomenske oznake 'krasta' kartiran kot nerelevanten.